

POSUDEK VEDOUCÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno studenta: Bc. Tomáš Vozar
Název práce: Sfragistika měst a obcí v okrese Chrudim
Vedoucí práce: Mgr. Bc. Martina Bolom-Kotari, Ph.D.
Oponentka: doc. PhDr. Jana Vojtíšková, Ph.D.

Obor a forma studia: Archivnictví, prezenční navazující magisterské studium

Povinná kritéria hodnocení práce	Stupeň hodnocení					
	A	B	C	D	E	F
Formální úprava a náležitosti práce		x				
Logická stavba a členění práce		x				
Jazyková a terminologická úroveň		x				
Náročnost tématu na teoretické znalosti			x			
Náročnost tématu na praktické dovednosti a na čas		x				
Adekvátnost použitých metod a způsob jejich použití			x			
Důkladnost zpracování (jdoucí do podrobností)				x		
Práce s literaturou (citace, poznámky)			x			
Práce s prameny (využití, citace, poznámky)			x			
Vymezení cíle a jeho naplnění			x			
Vlastní přínos studenta				x		
Využitelnost výsledků práce v teorii nebo v praxi			x			

Dílčí připomínky a náměty:

Diplomant se rozhodl zaměřit svou kvalifikační práci na atraktivní téma komunální sfragistiky, svou pozornost upřel na města, městečka a obce v okrese Chrudim. Pramenný materiál pro jeho výzkum představovaly pečeti shromážděné v několika sbírkách: V Eichlerové sbírce v Archivu Národního muzea, ve sfragistické sbírce v Regionálním muzeu v Chrudimi a ve sbírce typářů a razítek ve Státním okresním archivu Chrudim. Sestavil katalog pečeti obcí chrudimského okresu. Mimo komunálních pečeti sem zařadil ještě pečeti farností, pokud na ně během svého výzkumu narazil. Naopak, téměř nečerpal z archivních fondů (archivů jednotlivých měst a obcí), kde, jak sám uvádí, „sfragistický materiál, který by jeho práci mohl obohatit, zde příliš nenalezl“.

Autor uvedené sbírky prozkoumal opravdu důkladně a jsem přesvědčená o tom, že objevil většinu relevantních exemplářů. Nicméně by stálo za to, aby se při obhajobě pokusil blíže vysvětlit ponechání stranou diplomatického materiálu. Postupoval metodou sondy? Zkoumané písemnosti nebyly zpečetěny či se pečeti nedochovaly? Sestavit katalog pečeti je chvályhodné, nicméně právě spojení pečeti a písemnosti, jeho analýza a interpretace představují zpravidla standard oboru a napomáhají objasnit funkci a význam pečeti v té které společenské skupině v dané době a jeho proměny. Ač diplomant pracoval pečlivě, diplomatický kontext užití komunálních pečeti v práci prostě chybí. Využití pouze sbírek (otisků pečeti, pečetidel i razítek) navíc dost komplikuje dataci pečeti, a to určení doby jejího pořízení (pokud není tento údaj uveden v opise) i časový rozsah užívání. Na to ostatně sám autor poukazuje. Bylo by dobré, kdyby i blíže ozřejmil zařazení farních pečeti a cíl, který tímto krokem sledoval, neboť tímto mírně vykračuje ze zadaného tématu. (Což ovšem neznamená, že jde o chybu. Naopak, jde-li o promyšlený záměr, může výsledky práce jen obohatit). Zacházení s výhradně otisky pečeti naznačuje své limity i v rozboru základních pečetních znaků. Konkrétně v pasážích věnovaných pečetnímu materiálu nelze činit žádné závěry, protože se jedná o otisky pořízené jen za účelem jejich zařazení do sbírky, nikoliv o originály připojené k písemnosti.

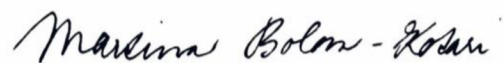
Samotný katalog je řazen abecedně, autor nejprve uvádí základní milníky z historie dané obce. Poté popisuje nalezené pečeti, které (někdy velmi) přibližně datuje. Následuje popis znaku obce, pokud jím tedy obec disponuje. Velice stručně, a ne vždy, pak diplomant hodnotí, zda spolu pečetní obraz z doložených pečeti a současný znak souvisejí, či nikoliv. Heslo uzavírá fotografie pečeti (v dobré kvalitě) a vyobrazení znaku. Proti této formě vzhledem k počtu obcí, které jsou do katalogu zahrnuty, nelze mít vážnější námětky. Nicméně by stálo za to, aby autor šel více do hloubky. Například u obce Orel (s. 56-57) diplomant uvádí: „I když se na pečeti i ve znaku nachází pták, nemyslím si, že byl znak obce koncipován na základě znalosti pečetního motivu.“ Dobře, ale z čeho takové hodnocení vychází? V průběhu procesu udělování znaku obci (aspoň v době po roce 1989) vzniká dokumentace, jejíž součástí je i zdůvodnění navrhované podoby znaku. Zde bývá vysvětleno, jaké motivy byly použity a z jakého důvodu. Bylo by lze z nich vyčíst, proč byly či nebyly využity motivy z dochovaných obecních pečeti. Podobně u obce Otradov (s. 57-58) je uvedeno pouze: „Znak obce nevychází z pečetního motivu“. Otázka, která poučenému čtenáři ihned připadne na mysl, zní: Ale proč?

Celkově bych v předložené diplomové práci posílila zejména interpretační složku. Pokud se autor věnoval i teoretickému výkladu vztahu znaků a pečeti obcí, přinesl přehled názorů na vznik městských znaků a jejich vztahu k městským pečetím, mohl se zde pokusit o interpretaci vztahu novodobých komunálních znaků k doloženým existujícím historickým pečetím a vyvodit z tohoto vlastní závěry obohacující poznání nejen na poli komunální sfragistiky, ale i komunální heraldiky.

Celkové posouzení práce a zdůvodnění hodnocení:

Diplomová práce Tomáše Vozara splňuje podmínky kladené na tento typ kvalifikačních prací.
Práci doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové 4. ledna 2022



Mgr. Martina Bolom-Kotari, Ph.D.